

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ, RECERCA I CULTURA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 83

Presidència del Sr. Joan Mascaró i Bosch

Sessió celebrada dia 20 d'octubre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 2705/22**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a PERTE-Llengua. 1342
- 2) **RGE núm. 3984/22**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a les seus de la Universitat de les Illes Balears a Menorca, Eivissa i Formentera. 1346
-

EL SR. PRESIDENT:

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui. En primer lloc els demanaria substitucions, que pens que n'hi ha més d'una.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Sí, Sr. President, Cristina Mayor substitueix Gloria Santiago.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Buenas tardes, Sr. Presidente, Jesús Méndez sustituye a Patricia Guasp.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Buenas tardes, Sr. Presidente, otra vez, Toni Fuster sustituye a Juanma Lafuente.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Sergio Rodríguez sustituye a Jorge Campos.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies. Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 2705 i 3984/22.

1) Proposició no de llei RGE núm. 2705/22, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a PERTE-Llengua.

Començaran per la RGE núm. 2705/22, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa al PERTE per la llengua. Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, president. Bé, nosaltres presentàrem aquesta proposició no de llei el mes de març, quan presentaven projectes, tant les administracions públiques com empreses privades, als fons europeus, i un dels projectes presentats als fons europeus, en aquest cas, per part del Govern de l'Estat, en aquest cas el Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, va presentar un projecte amb el títol *Nova economia de la llengua*.

És clar, la idea d'aquest projecte era convertir el castellà i les llengües cooficials en elements tractors de la transformació digital i impulsar tota la cadena de valor de la nova economia del coneixement i de la intel·ligència artificial. Anunciaven que

s'impulsarien 14 projectes, amb una inversió pública de 1.100 milions d'euros.

Després, quan vàrem cercar un poc més d'informació i vàrem gratar una mica més, veiem com la major part d'aquests fons europeus, la major part d'aquests milions d'euros, va al castellà, sense tenir en compte la proporcionalitat de parlants ni les necessitats reals de les diferents llengües de l'Estat.

Si això passàs una vegada, no seria motiu de queixa, però com que això passa des de fa un poc més de..., fa un parell de cents d'anys -des de l'any 1714, en aquest cas- que el castellà, l'Estat, fa servir la llengua castellana per atropellar i per substituir la resta de llengües de l'Estat, sí que creiem que és important cada vegada que passa posar-ho damunt la taula i cada vegada que passa denunciar-ho.

Nosaltres creiem que si l'Estat entengués i posàs en valor que la resta de llengües que no són el castellà que es parlen a l'Estat espanyol, són tan part de l'Estat espanyol com el castellà -i això es posàs en valor i ho entengués l'Estat i, a més, en fes bandera-, la societat espanyola estaria més destensionada -això per començar- i seria molt més rica en tots els aspectes, i la cohesió social a l'Estat espanyol seria molt més profunda i molt millor.

Per tant, què demanam nosaltres amb aquesta proposició no de llei, al marge de posar damunt la taula una altra vegada el problema de la marginació de la resta de llengües que no són el castellà per part de l'Estat, al marge d'això, que és una qüestió més política que altra cosa, demanam, això: que l'Estat assumeixi la pluralitat lingüística i augmenti la partida pressupostària destinada a aquest projecte en concret. I demanam que tracti totes les llengües de l'Estat de manera igualitària i que les inclogui a tots els projectes prevists.

Demanam que, per part de l'Estat, es coordinin amb els diferents governs autonòmics dels territoris amb llengües oficials, per tal de garantir la representació adequada d'aquestes llengües en els òrgans de gestió que es creïn per a aquest projecte en concret.

I també demanam que es detalli la totalitat de les quantitats rebudes per l'Institut Fernández i redistribuir de manera justa i proporcional els doblers destinats a les llengües oficials de l'Estat espanyol diferents del castellà.

Perquè, això és una altra, cada any, dedicat a la promoció de la llengua castellana, hi ha una morterada de milions d'euros que van per diverses vies, però, sobretot, via Instituto Fernández, és a dir, Instituto Cervantes; és a dir, el castellà té una eina molt potent que és l'Institut Cervantes, que té darrera un estat també molt potent, que és l'Estat espanyol.

Per això els deman, per al bé de la llengua pròpia de les Illes Balears i per al bé de les diferents llengües de l'Estat espanyol, el vot favorable a aquesta proposició no de llei.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies, Sr. Mas. En torn de fixació de posicions, pel Grup Popular, té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president, i molt bona tarda, diputades i diputats. Davant aquesta PNL, que, com ha explicat molt bé el Sr. Joan Mas, i com bé diu l'exposició de motius, davant aquesta partida pressupostària destinada al PERTE de nova economia de la llengua, allà on vendran fons europeus, nosaltres hem de dir que ens sembla bé aquest projecte europeu, ens sembla bé que pugui venir qualsevol partida econòmica en defensa de la nostra llengua, de les dues llengües cooficials que tenim aquí, a les Illes Balears, i també, com no pot ser d'altra manera, de qualsevol partida econòmica que pugui beneficiar els nostres empresaris i que pugui beneficiar, a través de la llengua, qualsevol projecte econòmic.

Si bé hem de dir que nosaltres tenim molt poca informació a davant aquest projecte i davant aquest PERTE, no sabem en aquest moment en quin estat es troba, A més, també ho hem demanat al nostre partit a Madrid, i jo ho he mirat avui de matí a nivell de ministeri, i no sé si és que no ho he trobat o és que no hi ha cap tipus d'informació o molt poca informació, no sabem l'estat en què es troba.

De fet, demà matí faré tota una bateria de preguntes i les farem tant aquí, al Parlament de les Illes Balears, a la conselleria del conseller Company, com també ho farem al ministeri, perquè no sabem exactament en quin estat es troben tots aquests projectes que s'havien de presentar, també, des de les Illes.

El que sí hem trobat és que el mes de juliol es varen reunir responsables de política lingüística del Govern balear, de la Generalitat de Catalunya i de la Generalitat Valenciana, que s'havien reunit el juliol per abordar i presentar projectes conjunts als Next Generation i presentar projectes conjunts, precisament dins aquests Projectes estratègics per a la recuperació i transformació, nova economia de la llengua. No sabem exactament en què ha quedat.

Per tant, nosaltres votarem abstenció a tots els punts de la proposta i, com he dit abans, estam encantats que, per primera vegada, relacionats amb la llengua, puguin venir doblers europeus per a projectes econòmics, però sí que és ver que ens fa falta molta informació.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Per Unidas Podemos té la paraula la Sra. Mayor.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Vagi per endavant el nostre vot favorable a aquesta proposició no de llei que, pràcticament, del que tracta és de l'equitat i la proporcionalitat de les diferents

llengües oficials que tenim al nostre país. En aquest cas, cal recordar que són sis llengües cooficials: el castellà, el català, el valencià, el gallec, l'euskera i l'aranès, i també tenim moltes més llengües, com pot ser l'asturià, entre altres, que cal preservar totes les llengües minoritàries. Vivim a un país molt ric culturalment i lingüísticament en llengües, i això s'ha de preservar.

Per tant, votarem a favor d'aquesta iniciativa que l'únic que demana és incrementar les partides pressupostàries de manera que siguin les llengües oficials en els diferents territoris d'una manera més equitativa, proporcional i igualitària, així com garantir, també, que els governs autonòmics garanteixin la representació adequada d'aquestes llengües en els òrgans de gestió que es creen moltes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Mayor. Ara, pel Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gràcies, Sr. Presidente. Después de esta comunicación, que es cierto que necesitaremos más información, como planteaba la responsable del PP, de esta comunicación por parte del Ministerio de Asuntos Económicos y Transformación Digital de este proyecto estratégico para la recuperación de nueva economía de la lengua, que tiene la finalidad, que por ahora resulta vaga, de impulsar la cadena de valores, la nueva economía del conocimiento, es decir, algo en lo que nos adentramos, tenemos, por un lado, el modelo francés y como trabajan y respetan los franceses con su lengua, y los muchos logros además que consiguen, siendo una lengua ni siquiera tan extendida como el español.

Esto se plantea desde el Ministerio de Asuntos Económicos y Transformación Digital en torno al español, la lengua que sí que es la compartida por todos los territorios; o sea, a parte de que existen otras cooficiales, decide hacerlo y ponerlo en marcha en algo en que, insisto, tenemos que aprender a comprender cómo esto va a dinamizar que la inteligencia artificial piense en idiomas alternativos al inglés, que sea capaz de recitar aquello de: "¿Seremos entregados a los bárbaros fieros? ¿Tantos millones de hombres hablaremos el inglés? ¿Ya no hay nobles hidalgos ni bravos caballeros? ¿Callaremos ahora para llorar después?", que decía Rubén Darío; pues digo, tenemos que ver esta especie de transición y yo creo que utilizarla como modelo, como modelo luego para aplicarlo a otras lenguas, no complicarlo en este momento.

Digo, como además esto debe aplicarse a las industrias culturales, entre otras cosas, que también Don Quijote, por cierto, dijo que "los años abundantes en poesía suelen serlo también de hambre". Entonces, digo, por ahora tendremos que ver también la aplicación entonces a la industria cultural, cómo ayudamos y promovemos nuestra industria cultural.

Y yo aplicaría, después, en las otras lenguas y a iniciativa, además, por cierto, de los territorios implicados en las otras

lenguas, cada uno de ellos, en una reunión común, esta aplicación después de haber seguido el modelo y el ejemplo que puede representar esto, que por ahora creo que simplemente nos lo lastraríamos, ¿vale?

Entonces, la cuestión es que vemos con alegría que en la reunión del pacto de Palma entre los tres catalanes, valencianos y baleares, primero ha decidido tocar un tema que nos parece muy fundamental en la educación, que es unificar los certificados de competencia, que es el mínimo que debe tener una lengua, tener unos certificados de competencia de un mismo idioma que se invalidan en unos lados y en otros. Y creemos que este pacto de Palma sería una magnífica herramienta para un desarrollo posterior, después de haber visto cómo funciona y cómo se modela este sistema que ha planteado el ministerio, creemos que sería una magnífica herramienta.

Y nos preocupa si después, cuando entráramos con los otros idiomas, qué tratamiento daríamos a las variedades; me preocupa qué tratamiento daría el catalán al aranés, por ejemplo, y cuánto destinaría, qué porcentaje destinaría. Será un buen momento para comprobar, digo, este que esté en cadena o en escalera, nos permitirá muy bien comprobar cómo es el funcionamiento de todo esto de los idiomas en relación unos con otros.

Con lo que nosotros nos abstendremos en los tres puntos.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Ara pel torn de VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. A ver, nosotros empezamos poniendo en duda ya la exposición de motivos, y empezamos a ponerla en duda porque nos da unos datos que yo creo que son más fruto de su voluntad que de la realidad: 10 millones de catalano-parlantes. Bueno, supongo que incluye ahí aquellas personas que no tienen el catalán como su lengua habitual, pero que la han estudiado obligatoriamente en el colegio, porque los propios datos de Cataluña nos hablan que alrededor de 3 millones y pico son los que tienen el catalán realmente como lengua habitual. Lo del millón de personas que hablan habitualmente vascuence en el País Vasco ya lo vamos a dejar, y ya lo de los 3 millones de personas que hablan gallego, que es más que la población de Galicia, pues también déjeme que lo ponga un poquito en duda.

Pero, aparte de esto, y yendo al meollo de la cuestión, yo entiendo esta reivindicación que ustedes hacen porque siempre parten de un error de base, y es pensar que el catalán tiene derechos. El catalán no tiene derechos, el gallego no tiene derechos, el vascuence no tiene derechos, y el español o castellano no tiene derechos, los derechos no los tienen las lenguas, los tienen las personas que las hablan, esos son los derechos que se deben garantizar.

Y, por supuesto, que forma parte de nuestro acervo y patrimonio cultural el hecho de que España, además del español, tenga otras lenguas españolas, que no español, como pueden ser el vascuence, el catalán, el valenciano, el balear, etc., lo cual nos llena de orgullo y satisfacción. Y que, por supuesto, debemos hacer un esfuerzo para intentar que estas lenguas mantengan una producción literaria, que sean lenguas vivas, que no acaben como el latín, que desapareció, pero tampoco se hundió el mundo, de hecho creo que sigue siendo la lengua oficial del Estado Vaticano.

Pero me gustaría de verdad que ustedes interiorizaran ese principio, porque he visto que hablan ustedes de “asociaciones en defensa del catalán”, ya digo, es que no se pueden defender los derechos de un sujeto que no es sujeto de derecho, porque no es un ser animado, no es una persona, no tiene derechos como no los tiene el patrimonio cultural, la catedral de Burgos, y nadie quiere derribar la catedral de Burgos, todos la queremos conservar, todos la queremos preservar, la catedral de Burgos, la de Córdoba, la de Granada o, por supuesto, nuestra Seu de la que estamos todos tan orgullosos, pero eso no quiere decir que ese patrimonio cultural tenga derechos. Lo que es importante es intentar conservarlo, mantenerlo y heredarlo a las sucesivas generaciones, esa es en parte nuestra misión. Esa misión que ustedes, por ejemplo, entorpecen al intentar que desaparezcan las formas propias de la lengua regional, que eran las que hablaban nuestros abuelos, y que al paso que vamos no será la que hablarán nuestros hijos ni, desde luego, nuestros nietos.

Cuando se está hablando de economía hay que tener en cuenta, también, que estamos hablando de que, afortunadamente, tenemos en este país la que posiblemente sea la segunda lengua económica en importancia del mundo; no la es en número de hablantes, todos sabemos que es el chino mandarín, y que como segunda lengua es el inglés, aunque ahí empieza a haber ya más personas que tienen el español como lengua materna que el inglés; es un idioma de futuro, es un idioma de progreso, es un idioma de comercio, es un idioma que nos abre multitud de mercados, no solo en la América hispana, sino en Estados Unidos y en otros muchos países que ya empiezan a entender que el español es un idioma de futuro y un idioma que merece ser estudiado, como, por ejemplo, en Brasil, donde ya lo han puesto obligatorio en la enseñanza.

Y, lamentándolo mucho, el día que ustedes nos traigan una proposición que sea realmente de sostenimiento, de apoyo, a la preservación de la lengua de Baleares, no tendremos ningún problema en votarla a favor. Pero ustedes no vienen a esto, vienen -como siempre- a reivindicar una especie de cruzada que tienen ustedes contra el español. Y se lo he dicho también y lo repito, y con esto termino, el español no necesita ninguna defensa, no hemos venido aquí a defender el español, hemos venido, como siempre, a defender los derechos de aquellas personas que tienen el español como su lengua materna.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Ara pel Grup El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Diré una cosa en la varietat lingüística del meu poble, que és Inca, Moscarí i Vilafranca de Bonany, que són els pobles de mon pare i ma mare, i els meus: les orelles em couen de sentir desbarats, i si jo dic “es teu cabota”, això a Catalunya no ho entenen.

Per tant, jo crec que les varietats estan salvades a la nostra comunitat autònoma, i em sorprèn que es facin tants de circumloquis i tantes voltes es donin per votar en contra o abstenir-se d'una proposició no de llei que, simplement, intenta preservar una llengua que està en perill. Punt, no hi ha més i no hi ha pus, això és així.

I em sap greu, sobretot, que es vulgui sempre enfrontar, girar la truita, per dir que volem o es volen aniquilar les llengües de l'Estat, que... totes aquestes coses són falses, i ho sabem. I és vera, no és un ésser animat, la llengua, però jo l'estimo la meua llengua, per tant, per a mi ho és i, per tant, els drets seran de les persones que l'utilitzin o del que sigui, però també, per tant, nosaltres pensam que existeix i que viu, i m'és igual si és una persona o no ho és.

Per tant, deixi'ns d'excuses, diguin el que pensen realment i no girin la truita per comentar coses que no són certes.

Tornant a la proposició no de llei que, de fet, no, no n'he fugit en cap moment, parlem d'un projecte que pensam que és important (...) projectes tractors damunt cinc eixos estratègics, un d'ells és aquest que avui ens ocupa, que és el tema de la llengua. I, precisament, nosaltres el que creiem, estam absolutament d'acord amb el que ha dit el Sr. Mas, és que si hi ha una llengua que necessita més esforç, més impuls, més visibilització, més estudiar-la, més estimar-la -encara que no sigui un ésser animat- és la nostra.

Nosaltres pensam que de 97 milions d'euros, 10 estaran destinats als projectes relacionats amb les llengües cooficials; al final a la llengua catalana, amb totes les varietats de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, ens toca el patató de la porcella.

Per tant, estam absolutament d'acord amb tots els punts d'aquesta proposició no de llei, i faria una reflexió: estimam aquella llengua que ens acull, estimam les persones que formam part d'aquesta comunitat, perquè nosaltres, al castellà, a l'espanyol, també l'estimam no l'enfrontam, però si hi ha una llengua que necessita defensa és la nostra.

Així que votarem a favor de tots els punts d'aquesta iniciativa.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, i bon dia a tothom. És evident que votarem a favor d'aquesta iniciativa perquè aquests 30 milions d'euros del PERTE destinats a les altres llengües cooficials, enfront dels 1.100 milions d'euros al castellà, no deixen de ser una mena d'almoïna.

La Constitució també estableix que les altres llengües han de ser objecte d'especial respecte i protecció, d'aquí aquests 30 milions a repartir. Aquestes xifres fan pensar que, si no hi haguessin de dedicar especial respecte i protecció, no hi dedicarien ni un cèntim. Que sapiguem, tota la ciutadania d'aquest país -parlem el que parlem, sigui català, gallec o euskera- paguem impostos, igual que els altres.

Encara em costa d'entendre com poden marginar d'aquesta manera la diversitat lingüística i cultural de l'Estat, com poden renunciar a la seva riquesa lingüística i cultural; certament, és un comportament obcecat i mancat de fonament, que no sigui el merament ideològic d'aquells que imploren la uniformitat d'aquest estat espanyol i, sens dubte, és una falta de respecte inacceptable cap als ciutadans i les institucions que parlem i defensam alguna d'aquestes llengües i la cultura que s'hi fa.

La petició de MÉS per Mallorca és ben senzilla: un repartiment equitatiu. Com ja he dit al començament, tenen tot el nostre suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Per acabar, el Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Gràcies, president. Bé, des del Grup Parlamentari Socialista també donarem suport a la iniciativa. Consideram que aquesta iniciativa, aquesta PNL, és una PNL que, a partir de la llengua fa, es tracta un aspecte molt concret, però jo crec que al final és una proposta de futur, el PERTE que es planteja a partir dels fons europeus és un PERTE per donar a la llengua..., convertir-la en eina tractora com a eina de futur, a més a més, de ser llengua, de ser essència de la cultura és una eina de feina, una eina de poder arribar als diferents àmbits.

Està clar que en el segle XXI els canvis tecnològics, la innovació, cal assimilar-s'hi i cal fer-la pròpia. Si volem tenir uns canvis que entrin a la societat, si volem tenir una digitalització de tots els aspectes, hem de digitalitzar, però també hem de permetre que tots aquells que utilitzen unes altres llengües diferents a la llengua castellana puguem fer-ho sense estar segregats. Per tant, impulsar projectes relacionats amb llengua i digitalització és impulsar una eina de futur.

Crec que també nosaltres, quan parlem aquí, aquí hem parlat mil vegades de diversificació i de “quaternarització” de l'economia; l'economia a les Illes Balears i a tot l'Estat espanyol és una economia terciaritzada que tendeix a la “quaternarització”, i la “quaternarització” comporta una

tecnificació i, per tant, si volem, com diu la Constitució, protegir especialment..., la Constitució, a l'article 3, diu que s'ha de fer un especial respecte i protecció a les llengües cooficials diferents del castellà, hem de fer també que en tots els àmbits de la vida puguin estar protegides i es puguin utilitzar.

Al final, jo crec que donant suport a aquesta iniciativa es dona suport, precisament, a aquesta idea, la idea de futur, perquè les llengües siguin tractades amb equitat; l'equitat és imprescindible en altres àmbits, però en el tema de les llengües, també, el repartiment ha de ser més equitatiu, i crec que és de justícia.

A més a més, ara també, jo crec que el punt quart, que parla de les indústries culturals, és de màxima importància perquè aquest punt quart és, per una banda, un sector econòmic que podem impulsar des de les Illes i ho hem de fer en la llengua pròpia de les Illes Balears, que és la llengua catalana, per poder alhora també preservar la identitat pròpia.

Per tant, donar suport a aquesta iniciativa és donar suport a la identitat pròpia, donar suport a la nostra cultura i donar suport a un repartiment equitatiu de les llengües dins de l'Estat espanyol.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Casanova. Té la paraula el grup proponent, té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, president. Volem agrair a tots els grups que voten a favor i a tots els grups que amb la seva abstenció afavoreixen que es pugui aprovar aquesta iniciativa.

Cap sorpresa que hi hagi un grup que voti en contra, avui de matí ja ens ha passat amb la pagesia i l'economia local, i avui ens passa amb la llengua catalana pròpia de les Illes Balears; és a dir, tot allò que suposa parlar d'allò local, d'allò propi del país és rebutjat sistemàticament per VOX, per l'extrema dreta.

Res nou davall la capa del sol. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Mas. Acabat el debat, passarem a votar la proposició. Crec que cap grup no ha demanat votació separada, per tant, votarem els quatre punts conjuntament.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

8 vots a favor, 1 vot en contra, 4 abstencions.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, secretari. Així, per tant, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 2705/22, relativa al PERTE i la llengua.

2) Proposició no de llei RGE núm. 3984/22, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a les seus de la Universitat de les Illes Balears a Menorca, Eivissa i Formentera.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei, RGE núm. 3984/22, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a les seus de la Universitat de les Illes Balears a Menorca, Eivissa i Formentera. Té la paraula, Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Avui defensaré aquesta PNL que va presentar una companya meua, Virginia Marí. Sé que li hagués fet molta il·lusió defensar-la ella, perquè no és la primera vegada que ella ha dut en aquesta cambra aquest tema. Ahir li vaig comunicar que la hi duria i els puc assegurar que estaria molt contenta que s'aprovàs. És a dir, si això pot servir per qualque cosa, si l'aproven la faran molt contenta.

He de dir que aquests darrers set anys amb el Govern Armengol s'han tengut més recursos que mai, comptant amb els fons europeus, després que la UIB posàs dins el Pla estratègic d'inversions a la UIB..., entràs dins el Pla estratègic d'inversions dels fons europeus. Segons afirmacions del mateix conseller, fa més d'un any i mig a la cambra, a una pregunta que jo vaig fer, ell va dir que havien de fer atractiva la UIB i que tenien una ruta claríssima. Però és clar que aquest atractiu i oportunitat d'estudi, no és per a tots els estudiants de les Illes Balears. Nosaltres considerem que hauria de ser prioritari per a aquest govern, garantir que els estudiants de Formentera, d'Eivissa i Menorca, tenguessin les possibilitats necessàries per a la seva formació universitària.

Queda molt grandiloqüent que el conseller digui que aposten per la societat del coneixement i la seva rellevància en el futur de les Illes, però per aconseguir-ho fa falta gestió, bona gestió. I aquesta matèria universitària en el Govern Armengol no ha estat adequada, és més, ha estat del tot insuficient. I si qualcú ho té clar són els estudiants d'Eivissa, de Menorca i de Formentera.

Fa set anys, per altra banda, que es parla de fer una residència nova i tots ho hem sentit mil vegades. El darrer que vàrem saber un altra vegada, també a una pregunta que li vaig fer al conseller, el Sr. Company, ens va dir que es faria a l'antiga presó i que hi hauria unes 150 places, però que tot estava una mica enlaire per convenis amb Palma i altres. Per tant, a hores d'ara no sabem res d'aquesta residència que fa tanta falta, per no haver de dependre dels estudis universitaris a les seus d'Eivissa i de Menorca.

Els estudiants d'Eivissa, Formentera i Menorca tenen molts de handicaps, cap d'ells no ha millorat amb el govern Armengol. Un, evidentment, n'és la semipresencialitat. Moltes de les assignatures de les carreres són per videoconferència i

una vegada més ens demanam, per què no hi ha més professors presencials? Altres impediments i diferències que impossibiliten l'estudi dels graus universitaris en igualtat de condicions que els estudiants de Mallorca, són una mala comunicació, fan falta molts de mitjans, tenen absència d'aules, han de fer torns partits perquè no tenen aules suficients per fer-los el matí o l'horabaixa. Tenen poca oferta de graus, no poden fer de cap de les maneres activitats extraescolars, que sí que poden fer els seus companys de Mallorca, com per exemple, els dels estudis de dret. Tenen poca opció d'assignatures optatives, etc.

Avui tornam a demanar i hem de dir que el Partit Popular ha presentat amb aquesta, més de tres PNL en aquesta comissió i també en ple, tornam demanar més igualtat i millora de condicions per als estudiants que estudien a les seus de Menorca, d'Eivissa i també per als estudiants de Formentera.

Ho feim en quatre punts. En el primer punt es demanen millores de les extensions del campus a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera i que comporti un increment en la presencialitat de la docència en els graus que s'imparteixen. En el segon punt demanam millores formatives i informatives per a les activitats complementàries dels estudis universitaris. En el tercer punt demanam incrementar en la mesura possible, el nombre d'optatives a les quals puguin accedir els alumnes de les seus de Menorca, Eivissa i Formentera. I al quart punt, estudiar de manera fefaent la possibilitat d'ubicar professorat permanent a cadascuna de les seus universitàries.

Quan vostès veuen, aquests quatre punts no són punts taxatius, són punts que queden bastant oberts, però sí que és ver que representen una voluntat d'aquest parlament per a la millora de tots aquests estudiants que estudien -i ho hem de dir- amb desigualtat de condicions. Per tant, jo vull deman aquí, en nom de tots aquests estudiants, a tots els partits polítics que ara tenen una altra ocasió de votar a favor, perquè tots tinguin les mateixes oportunitats.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. En torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Mayor.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Nosaltres votarem a favor d'aquesta iniciativa, com ja hem reiterat i ha sortit en diferents debats, tant a comissió com en ple, sobre aquest tema.

Entenem que l'accés als estudis universitaris, des d'Unides Podem sempre hem defensat sobretot la gratuïtat de l'accés, i, en aquest cas a la nostra comunitat autònoma tenim aquest gran problema, que estem envoltats d'aigua en aquest aspecte. Afortunadament, sí que a totes les illes hi ha seus, però, com bé diu la PNL s'ha de començar ja a treballar i ajustar, perquè també tots els alumnes de les diferents illes, que no siguin només de Mallorca, puguin accedir als diferents cursos acadèmics, que en aquest cas preveure la Universitat de les Illes Balears.

Cal recordar també, en aquest sentit, que des de Menorca concretament, vam tenir una la reunió amb el Síndic de Greuges, perquè a part, tenim una diferència amb els estudiants que són mallorquins, que és amb les desgravacions de beneficis fiscals que es fan en aquest aspecte. La comunitat autònoma té beneficis fiscals, IRPF, si tu vas a estudiar fora de la comunitat autònoma, però entre les illes aquests beneficis no es tenen. Clar, els alumnes de Menorca, d'Eivissa i de Formentera s'han de desplaçar a Mallorca, que és on ja el gran gruix dels estudis universitaris i no tenen aquestes ajudes. Per tant, nosaltres reivindicam en aquesta esmena que trob que s'està treballant entre tots els partits polítics, perquè vàrem anar tots a la reunió i vàrem adquirir aquest compromís, com que es vagin començant a habilitar més cursos acadèmics a cada universitat, perquè els joves en aquest cas, no s'hagin de desplaçar, sinó que puguin cursar el seu estudi i, a més, ser digital, presencial d'alguna manera, dintre de la seva illa.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Mayor. Pel Grup Ciudadanos té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sr. Presidente. Por nuestra parte, creemos que a los 25 años de la creación de estas sedes universitarias y con 700 alumnos realizando sus estudios en ellas y con las carencias que ha señalado la diputada del Partido Popular, y que incluyen -digamos- un cierto descontento, una cierta desmotivación, que estos 700 alumnos pudieran sentirse -insisto en el "pudieran sentirse"- una especie de estudiantes de segunda, dentro del marco universitario de la institución que los acoge, creemos en la pertinencia de estos cuatro puntos, de mejorar las extensiones, aplicar mejoras informativas necesarias y modernizar los sistemas, hacer crecer el número de optativas accesibles y la ubicación de un profesor permanente, con lo que nos mostraremos favorables en los cuatro puntos.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Per MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, gràcies, president. Nosaltres també votarem a favor de tots els punts, perquè creim que és imprescindible millorar les condicions de Menorca i Eivissa en aquest cas, quant a l'atenció als estudiants que cursen els cursos universitaris des d'allà, sent conscients que a dia d'avui el marge de millora és molt gros, és amplíssim. Per tant, a partir d'aquí és necessari millorar totes aquestes qüestions.

Cal dir una cosa, per a totes aquestes millores i per a aquest marge de millora que tenim en aquest aspecte, hi ha un tema imprescindible, que és el finançament. És a dir, sense molts de milions d'euros és molt difícil millorar aquesta qüestió. Per tant,

creim que és important també, que aquí s'hi impliqui l'Estat, perquè ha de tenir en compte que som un territori xapat per la mar, per tant, és necessari que hi hagi una implicació també del Govern de l'Estat en aquest aspecte.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Mas. Per VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Pues bueno, lo fácil aquí es decir que sí porque el papel lo aguanta todo y además, pues parece que cuando uno vota en contra de una propuesta en estos términos, pues se pone en contra de los ibicencos, o de los menorquines o de los habitantes de Formentera. Pero claro, es que cuando uno está en la oposición pedir la luna es muy fácil, pero una cosa es predicar y otra dar trigo.

En la propuesta, ya sabemos que esta PNL tampoco tendrá un recorrido muy amplio, pero es que la propuesta es económicamente inviable, por una parte. No podemos crear tres sedes, una en Formentera, otra en Menorca y otra en Ibiza, dotarlas de profesorado estable, de profesorado universitario estable, ... no podemos, es que no podemos. Además, no sólo es que no podamos sino es que es bastante más sencillo becar a los estudiantes de estas islas para que puedan venir a Mallorca de forma suficiente, hacer la famosa residencia de estudiantes, que no se hace y que ya debería estar hecha, porque además el atomizar una universidad al final nunca es positivo, nunca es positivo.

Por otra parte, no sólo becar a aquellas personas que desde las otras islas vengan a estudiar a la sede central de la UIB aquí, sino que habría que dar muchísimas más ayudas para la gente que va a estudiar a la península o al extranjero, porque además yo creo que gran parte de la formación universitaria es abrir la mente, conocer otros lugares, otras maneras de ver las cosas, otras maneras de pensar y que estamos convirtiéndonos cada vez en más localistas. Acabaremos diciendo que por qué no hay unas aulas multifuncionales en Artà porque a alguien que vive en Artà le cuesta mucho bajar a Palma, ... la verdad, en estos momentos le cuesta mucho bajar a Palma.

Nosotros, si usted nos permite votar por separado los puntos, votaríamos a favor de los puntos 2 y 3 y nos abstendríamos en el 1 y en el 4.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup Parlamentari El Pi té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president. Sra. Durán, nosaltres votarem a favor de tots els punts d'aquesta iniciativa, hi estam absolutament a

favor. Ens hem cansat de repetir, per activa i per passiva, que és cert que en aquesta comunitat autònoma no és que se sentin ciutadans de segona, és que són ciutadans de segona tots aquells que s'allunyen de Mallorca i especialment de Palma capital. Passa a Menorca, passa a Eivissa i passa a Formentera. Fins i tot s'ha parlat avui d'Artà. És ver, tots aquells que estan lluny de la capital de les Illes se senten discriminats, i ho són especialment quan estan separats per l'aigua de la mar.

Nosaltres sempre ens hem sentit molt reivindicatius també amb aquestes qüestions que tenen a veure amb Formentera, Menorca i Eivissa. De fet, dia 8 de setembre de l'any 2020 es va aprovar, bé, vàrem registrar, però es va aprovar dia 11 de febrer de 2021, una proposició no de llei d'aquest grup parlamentari, El Pi, per a la impartició del màster d'Advocacia a la UIB en un format mixt. Precisament vàrem tenir sort, aquell dia es va aprovar per unanimitat i, de fet, hem mirat i s'està impartint en aquests moments a les seus de Mallorca, Menorca i Eivissa. Així que sempre que sigui descentralitzar, a nosaltres ens anirà bé.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President. Veim amb bons ulls aquesta iniciativa i la votarem a favor. Segur que la UIB no veurà malament tot el que es demana, però sí que voldria fer un matís -i ja ho sé què em diran, cert és així-, el cost que tinguin aquestes millores les ha d'assumir el Govern. Per tant, tot i que la PNL insta la UIB, qui ha de respondre és el Govern.

Respecte de l'increment de professorat permanent pensam que certament és difícil, només es podria aconseguir amb incentius concrets i amb mesures que van més enllà del que està en mans de la UIB en condicions normals. Per tant, caldrà ser creatius i cercar els recursos.

Nosaltres pensam que apropar la formació és una necessitat en una societat que necessita estar en contínua formació al llarg de tota la vida, i és que estudiar no se circumscriu exclusivament als joves. Molta gent ha hagut de reprendre o fan per primera vegada estudis universitaris, i aquests no ho tenen tan fàcil per traslladar-se a altres territoris a estudiar. Així que res més a dir que reiterar el nostre suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Pel Grup Socialista té la paraula el Sr. Fernández.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Gràcies, Sr. President. Bé, breument, nosaltres donarem suport, com no pot ser d'una altra manera, a la iniciativa. La

veim positiva, veim que respon a una realitat que és la que és i que demana millorar les condicions de les estudiants de les illes de Menorca, d'Eivissa i de Formentera.

Em centraré en la iniciativa perquè la Sra. Durán, jo ho entenc, ha fet una exposició prèvia general de la Universitat que, evidentment, hi ha qüestions que puc compartir, altres que no, que hem obviat el grau de finançament que té actualment la Universitat de les Illes Balears, l'increment exponencial que ha tengut des de l'any 2015, les noves infraestructures com l'edifici de Ciències de la Salut o altres, els nous estudis universitaris que ja s'han constituït i els que en breu començaran, ... És a dir, moltes altres qüestions que al final, si per ventura quan vostès han tengut oportunitat de governar com, per exemple la seva companya, l'exconsellera Sra. Riera, hagués començat a realitzar algunes qüestions com algunes infraestructures universitàries, per ventura ara estariem en altres situacions, però bé, som on som.

Respecte de la iniciativa, crec que va ser important fa 25 anys quan es varen inaugurar en aquell moment les extensions universitàries, ara les seues universitàries, que, per cert, crec que és important així com s'exposa a l'exposició de motius, diu que són seues universitàries, perquè sí ho són, va ser una passa molt important, però sabent, com deia el meu company Sr. Mas, que el marge de millora és molt important. Crec que tots estam molt d'acord en aquest sentit. S'han fet passes en els darrers anys, posam un petit exemple, per exemple, la Sra. Pons quan parlava del màster d'Advocacia que, efectivament, era un estudi que reivindicaven i que, per tant, s'ha convertit en una realitat.

Totes les millores, em comentava el meu company Casanova que abans, efectivament han de ser equitatives en funció de les necessitats que tinguin cadascuna de les illes, i crec que podem concretar en aquest sentit.

Per tant, quan parlam d'activitats complementàries, del nombre de optatives és una qüestió legítima, però sobretot de l'increment de la presencialitat, la docència per als estudiants de les altres illes, ens sembla una cosa que és essencial, que és de justícia i que crec que podem i estam en disposició de seguir fent passes.

Sra. Durán, li faria una petita esmena *in voce*, que si no l'acceptés votariem igual, és al primer punt quan parlam de diferents millores de les extensions del campus, sí que posariem de les seues universitàries de Menorca i d'Eivissa, perquè precisament a l'exposició de motius reivindiquen al primer paràgraf que varen ser extensions, però que ara són seues, bé, doncs, posem al primer punt que són seues. Crec que ha estat una errada en aquest sentit i si no acceptassin això doncs igualment votariem a favor, però bé, crec que millora del text en aquest sentit.

Res més, president. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Fernández. Té la paraula per contradiccions la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Primer de tot, començar amb les gràcies a tots els partits polítics que avui votaran a favor. He de dir que estic segura que la Sra. Virginia Marí estarà contenta, però no només això, jo per a unes preguntes parlamentàries que vaig fer al conseller Sr. Company vaig parlar amb uns joves que estaven estudiant dret a Eivissa i també em deien que tot això que jo els he comentat sortia d'ells, que són qüestions que tampoc no són tan costoses i que tenen a veure amb aquests punts.

Hi ha dues qüestions que voldria modificar, que voldria afegir: una és a instància del Sr. Ares, al primer punt, de posar en lloc d'"extensió", del "campus de les seues". No tenc cap problema, em pareix bé; després també una errada, que jo no me n'havia adonat, però que evidentment és una errada i me l'ha feta veure la diputada d'El Pi, la Sra. Lina Pons, que en el segon punt: "el Parlament de les Illes Balears insta la Universitat de les Illes Balears a dur a terme les millores informatives -posa-, necessàries...", és "millores informàtiques necessàries per a les activitats complementàries que es duen a terme ...". Per tant, jo no hi havia caigut, però evidentment es veu clarament que és un error.

A veure, sí que és ver que fa falta més finançament, però sí que hem de pensar tots que ha de ser prioritari unes seues que fa 25 anys que ja estan implantades, uns estudis que estan implantats, que a dia d'avui és difícilíssim per a qualsevol estudiant traslladar-se aquí, per ventura fa uns anys fins i tot era més fàcil per a les famílies que els seus fills poguessin venir a Mallorca a cursar els estudis, però avui en dia, evidentment, no és factible ni entre tres ni entre quatre un pis de lloguer, és cada vegada més complicat; i tots vostès ho saben. I aquesta residència, que tots esperam i que esperen com el Messies els estudiants de Menorca, de Formentera i d'Eivissa, no acaba d'arribar, no acaba d'arribar. Tenim edificis ocupats, com el de la presó, de l'antiga presó, però al final no hem estat capaços, el Govern no ha estat capaç de posar-ho en marxa.

Sr. Ares, no entraré si jo m'he deixat les coses que ha fet el Govern o... m'he centrat en aquesta proposta que, com li he dit, era una proposta presentada per la Sra. Virginia Marí. Sí que és cert que fa set anys que hi ha aquestes mancances a aquests estudis universitaris que es fan des de les seues d'Eivissa, de Menorca i dels estudiants que tenen de Formentera.

Quant al Sr. Sergio Rodríguez, no posaré cap pega perquè pugui votar dos punts a favor, no tenc cap problema que ho puguem votar separatament. Diu que això és impossible, el que demanam. És que no és impossible. De fet, les ampliacions d'aquestes seues ja estan previstes. De fet..., ara no sé si ho diré malament, no sé si és a Menorca, si no vaig equivocada, no sé si és a Menorca o a Eivissa que ja tenen els llocs, es té tot..., i és qüestió de començar, vull dir, no és complicat, és factible.

I, evidentment, sabem que no es podran tenir tots els nivells d'estudis que tenim a Mallorca, a Eivissa i a Menorca, però sí intentar que el màxim nombre de graus pugui ser factible per als estudiants, i més ara -repetesc- que per a molts d'ells és inviablable poder venir a Mallorca.

No entenc que ens digui que entendria que es poguessin donar ajudes per estudiar fora, que és molt millor... Clar, està molt bé estudiar fora, però per què els estudiants de Menorca i d'Eivissa no poden estudiar a la UIB?, i per què no poden estudiar en igualtat de condicions?, i per què no poden tenir unes condicions, una connexió informàtica que els permeti poder atendre la seva classe en condicions, i que, per exemple, no només escoltin el que diuen els professors sinó que també escoltin els comentaris que es fan dins l'aula, que en aquest moment és inviable. Estam parlant de qüestions tècniques, que són bones de fer, bones d'arreglar, no?

Per tant, clar que és factible!, i evidentment farien falta nous finançaments, clar, nosaltres sempre estarem a favor de nous finançaments, vull dir, ens han tengut sempre al costat de demanar el finançament necessari per a les Illes Balears i hi continuarem, en l'àmbit de l'educació i en tots els àmbits.

Repetesc, moltes gràcies. Votarem separatament i farem aquestes dues petites modificacions al punt 1 i al punt 2.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Així, si cap grup no s'hi oposa, s'incorporarien les dues transaccions als punts 1 i 2, i votariem separatament els punts: en una primera votació, el primer punt i el quart; i, en una segona, el segon i el tercer.

Per tant, votam ara el primer i el quart punt.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

12 vots a favor, cap vot en contra, 1 abstenció.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. I ara votam el segon i tercer punt.

Vots a favor? Unanimitat.

Per tant, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 3984/22, relativa a les seus de la Universitat de les Illes Balears, de Menorca, Eivissa i Formentera.

I, no havent-hi més assumptes a tractar, aixecam la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
